

for let blive at hjælpe dem af Dynen og i Halmen. Jeg mener derfor, at det er bedst at blive ved den Lovgivning, vi paa dette Omraade har, at Rentefoden er bundet til 4 pCt., og at der kun ved særlig Bevilling — som jo kan praktiseres forskelligt — kan gives Tilladelse til at tage en højere Rente, saaledes at der altsaa er en Løkke om Halsen paa Kapitalen, og saaledes at man til enhver Tid kan trække til i denne Løkke og derved tage Livet af Kapitalens Bestræbelser for at sætte Renten i Vejret; denne Tilstand bør man efter min Mening bevare.

Kapitalen er jo nu hjulpet op i Parikurs her i Landet; skal det blive sædvanligt, at den oven i Købet faar indtil 8 pCt. eller maaske over 8 pCt. for Udlaan i fast Ejendom, saa har vi i Virkeligheden drevet en for stærk og for kraftig Politik til Fordel for Kapitalen. Men jeg forstaar ogsaa, at den højtærede Minister kun er Stiffader til det foreliggende Lovforslag, og jeg vil da bede ham om ikke at vise for megen faderlig Kærlighed overfor dette Stifbarn, men i nogen Grad lade det sejle sin egen Sø. Lad det nu blot komme i Udvalg og saa føre en rolig Tilværelse der.

Indenrigsministeren (Kragh): Det ærede Medlem Hr. Zahle mente, at vi ved den bestaaende Lovgivning ligesom har Løkken om Kapitalens Hals, og at vi maa bevare denne Tilstand, for at man til ethvilket som helst Tidspunkt kan trække til i denne Løkke. Jeg vil dertil sige, at lader vi denne Løkke falde bort paa nærværende Tidspunkt, saa har Lovgivningsmagten jo til en hvilken som helst Tid Adgang til, naar der er Brug for en saadan Løkke, paa ny at lægge den om Halsen paa Kapitalen. Forholdet er faktisk dette, at det er kun ganske tilsyneladende, at man har denne Ret, thi naar man siden 1855 rent ekspeditionsmaessigt har givet Bevilling til en Rentefastsættelse paa mellem 4 og 6 pCt. og siden 1921, tvunget af Omstændighederne, har givet denne Tilladelse, rent automatisk, for Renteudelser over 6 pCt., saafremt der var denne Adgang til Opsigelse, som der i Lovforslaget er Tale om, og som jeg gentagende har nævnt, ja, saa forekommer det mig rigtig nok, at den Indsats, Samfundet paa dette Omraade har gjort til at holde Renten under visse Grænser, er af meget minimal Betydning.

Det ærede Medlem Hr. Zahle mener, at man gør Sønderjyderne en daarlig Tjeneste ved at give Adgang til at yde Laan

i fast Ejendom her i Landet til en højere Rente end 6 pCt. Det er jo en Anskuelse, som det ærede Medlem kan have, men saaledes som Forholdene har ligget og fremdes ligger, tror jeg dog, det vilde være ganske overordentlig betænkeligt at lukke af for Adgangen til at tage over 6 pCt. Rente af Laan i fast Ejendom. Jeg tror, det vilde være ganske overordentlig betænkeligt, og jeg vilde ikke raade det ærede Medlem til at tage et Hovedansvar for en saadan Foranstaltning.

Hvor nær eller hvor fjern jeg staar dette Lovforslag, det har jeg redegjort for. Jeg forefandt det ved min Overtagelse af Indenrigsministeriet, og jeg fandt, at der var god Rimelighed i at søge en saadan Lovgivning gennemført, da den ikke forandrede ved det faktisk tilstedeværende Forhold, men frembød en Lettelse for Befolkningen i den kommende Tid; det er min Foranledning til at fremsætte Lovforslaget. Ønsker man fra Rigsdagens Side at anlægge de Betragtninger, som her har været fremme, at vi skal blive ved Bevillingstilstanden, opretholde Kravet om, at man skal søge Bevilling, og at man skal betale for at faa denne, selv om den ydes rent ekspeditionsmaessigt, nuvel, saa vil dette heller ikke forandre ved den Ret, som gennem § 45 i Loven af 1921 er givet, og det er jo det, som det kommer an paa, det er det, som er det væsentlige.

Hauge: Jeg har begæret Ordet for at gøre et Par Bemærkninger til de Udtalelser, den højtærede Indenrigsminister har fremsat om, at han forefandt Lovforslaget i Indenrigsministeriet ved sin Overtagelse af dette, og til det ærede Medlem Hr. Zahle, der derefter har sagt, at man saa maatte anse den nuværende Indenrigsminister for egentlig kun at være Stiffader til Forslaget.

Jeg tror, man med Rimelighed kan sige, at den Minister, der forelægger et Lovforslag her i Tinget, ubetinget maa være dets Fader; han maa hæfte for det, det er hans Forslag, og hvis han under dets Behandling kommer i Tanker om, at det kunde have været bedre, end det er, saa kan han ikke skyde Skylden paa sin Forgænger og sige, at det er denne, der bærer Ansvar for Forslaget. Forholdet er det med Hensyn til dette Lovforslag, at det er udarbejdet i Administrationen, af de paagældende Embedsmænd i Indenrigsministeriet, men det er ikke færdigbehandlet i Ministeriet. Jeg har hele Tiden haft nogen Betænkelighed